

Sygn. akt III C 693/18

POSTANOWIENIE

Dnia 10 czerwca 2019 roku

Sąd Rejonowy dla Łodzi - Śródmieścia w Łodzi, III Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: S.S.R. Michał Krakowiak

Protokolant: Marcin Błaszczyk

po rozpoznaniu w dniu 10 czerwca 2019 roku w Łodzi

na rozprawie

sprawy z powództwa A. C.

przeciwko A. P. i P. K.

o zadośćuczynienie

p o s t a n a w i a :

1. na podstawie art. 199 § 1 pkt 2 k.p.c. odrzucić pozew;
2. zasądzić od A. C. solidarnie na rzecz A. P. i P. K. kwotę 270 (dwieście siedemdziesiąt) złotych tytułem zwrotu wynagrodzenia adwokackiego.

Sygn. akt III C 693/18

UZASADNIENIE

do postanowienia z dnia 10 czerwca 2019 r.

W pozwie z dnia 9 lipca 2018 r. A. C. wniosła o zasądzenie od A. P. i P. K. solidarnie kwotę 1.000 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 1 marca 2018 r. do dnia zapłaty tytułem zadośćuczynienia „z uwagi na rozstrój zdrowia jakiego doznała powódka w wyniku zdarzenia z dnia 4 sierpnia 2015 r.” oraz zasądzenie kosztów procesu według norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwu wskazano, że wyrokiem z dnia 24 października 2017 r. Sąd Rejonowy dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi (sygn. akt I C 639/16) zasądził od pozwanych solidarnie na rzecz powódki kwotę 3.186,07 zł wraz odsetkami ustawowymi za opóźnienie. Zasądził również koszty procesu. Pozwani odpowiedzialni są za wywołanie u powódki rozstroju zdrowia psychicznego, a ich odpowiedzialność za skutki zdarzenia z dnia 4 sierpnia 2015 r. jest bezsporna, ponoszą oni winę za skutki tej sytuacji. Pozwani zaakcentowali swoją winę, nie kwestionując załączonego do pozwu wyroku Sądu Rejonowego dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi. Zgodnie z opinią biegłego sądowego psychiatry ze sprawy I C 639/16, uszczerbek na zdrowiu psychicznym ocenić można na 2-3 % długotrwałego uszczerbku. Konsekwencje psychiczne zdarzenia z dnia 4 sierpnia 2015 r. zostały wyczerpująco opisane w uzasadnieniu wyroku i opiniach psychologicznej i psychiatrycznej. W związku z powyższym, z uwagi, że zachowanie pozwanych wywołało u powódki rozstrój zdrowia, i co stanowiło naruszenie jej dobra osobistego w postaci zdrowia psychicznego, powódce przysługuje roszczenie o zadośćuczynienie pieniężne z tytułu rozstroju zdrowia.

Profesjonalny pełnomocnik powódki wskazał, że uprzedni proces, tj. w sprawie I C 639/16 dotyczy wyłącznie dóbr osobistych w postaci czci, nietykalności fizycznej i poczucia bezpieczeństwa, przy czym roszczenia o zadośćuczynienie sformułowane zostały na podstawie art. 448 k.c. w zw. z art. 23 i 24 k.c. Sąd w tamtym postępowaniu związany był granicami pozwu i nie mógł orzekać w przedmiocie zadośćuczynienia za rozstrój zdrowia (art. 445 k.c.), (pозew, k. 4 – 12).

Pozwani w odpowiedzi na pozew z dnia 20 grudnia 2018 r. wniósł o pozwu na podstawie art. 199 § 1 pkt 2 k.p.c. i zasądzenie kosztów procesu według norm przepisanych. Pozwani wskazali, że roszczenia powódki zgłaszane w ramach niniejszego postępowania są tożsame z roszczeniami zgłaszanymi przez powódkę w toku sprawy prowadzonej przez Sąd Rejonowy dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi pod sygnaturą I C 639/16 i zostały uwzględnione w wyroku tego Sądu z dnia 24 października 2017 r. Powyższa okoliczność wynika wprost

z treści uzasadnienia tego orzeczenia (karta 185-185 verte, 186 verte, 188 verte), a także

z treści pozwu złożonego w poprzedniej sprawie (ze szczególnym uwzględnieniem jego stron: 2, 5, 8), wniosków dowodowych składanych przez powódkę w toku poprzedniego postępowania. W zakresie samego wyroku pozwani podnieśli, że Sąd w jego treści nie tylko uwzględnił uszczerbek na zdrowiu psychicznym powódki (uwzględniając wnioski opinii biegłych przeprowadzone na wniosek samej powódki), ale też wskazał podstawę prawną – art. 444 k.c. (k. 186 verte – in fine). Nie bez znaczenia pozostaje też fakt, iż sama powódka zarówno w pozwie jak i w toku postępowania powoływała się na powstały u niej uszczerbek na zdrowiu psychicznym, który wskazywała jako podstawę faktyczną zasądzenia na jej rzecz zadośćuczynienia. Niezależnie od treści jej zeznań w tym zakresie, wnosila ona bowiem

o przeprowadzenie dowodu z opinii biegłych, m.in. na okoliczność „wpływu zdarzenia z dnia 4 sierpnia 2015 roku na psychikę powódki”, „możliwości wystąpienia u powódki zespołu stresu pourazowego”, „stopnia uszczerbku na zdrowiu psychicznym powódki”, (vide: wniosek dowodowy nr 7 i 8, strona 2 i 3 pozwu z dnia 12 lipca 2016 r.), a także powołała się na uszczerbek na zdrowiu psychicznym (str. 8 ww. pozwu). Przeprowadzone na wniosek strony powodowej wnioski dowodowe (w szczególności z opinii biegłego psychologa) uwzględniały uszczerbek na zdrowiu psychicznym powódki i zostały przez Sąd uwzględnione przy orzekaniu w poprzedniej sprawie. Bez znaczenia jest przy tym fakt, iż obecnie powódka wskazuje dla uzasadnienia swych roszczeń inną podstawę prawną, skoro opiera się ona na tych samych okolicznościach faktycznych, co osądzono już prawomocnie w 2017 r. Powołanie innej podstawy prawnej nie przesądza bowiem (w stopniu oczywistym) o braku tożsamości roszczeń powódki dochodzonych w obu postępowaniach, (odpowieź na pozew, k. 74 – 75).

Powódka w piśmie procesowym z dnia 15 stycznia 2019 r. wniosła o wydanie postanowienia o odmowie odrzucenia pozwu, podtrzymując stanowisko zawarte w pozwie, (pismo procesowe, k. 78 – 80).

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

W sprawie o sygnaturze akt I C 639/16 A. C. wniosła o zasądzenie od A. P. i P. K. solidarnie kwotę 5.000 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 20 listopada 2015 r. do dnia zapłaty tytułem zadośćuczynienia „za naruszenie dóbr osobistych A. C. w związku ze zdarzeniem z dnia 4 sierpnia 2015 roku.”, (dowód: pozew w sprawie I C 639/16, k. 2 załączonych akt). W uzasadnieniu pozwu wskazano wprost, że doszło do naruszenia następujących dóbr osobistych: prawo do poczucia bezpieczeństwa, nietykalność cielesna, **zdrowie**, cześć zewnętrzna, cześć wewnętrzna, (dowód: pozew w sprawie I C 639/16, k. 9 załączonych akt). W dalszej części uzasadnienia pozwu w sprawie I C 639/16, powódka wskazała, że „doszło również do naruszenia zdrowia psychicznego powódki. (...) Istnienie dobra osobistego w postaci nienaruszalności zdrowia jest tak oczywiste i powszechnie wiadome, że nie wymaga wskazania żadnego judykatu to potwierdzającego.”, (dowód: uzasadnienie pozwu w sprawie I C 639/16, k. 10 załączonych akt). Następnie w kolejnej części uzasadnienia pozwu w sprawie I C 639/16 podano, że „powódka w czasie zdarzenia przeżyła szok i doznała traumy. W istotny sposób zdarzenie wywołało u niej przeświadczenie o zagrożeniu, stan bojaźliwości i obawy przed własnym bezpieczeństwem. Nie tylko przeraziło ją samo zdarzenie, ale w konsekwencji bała się później ponownego takiego zdarzenia, ponownej napaści. Rozmiar stresu i krzywdy jakiej doznała powódka dodatkowo obrazowane jest tym, że musiała ona w wyniku tego zdarzenia nie tylko odreagować całą sytuację z bliskimi,

bardzo dużo płakała, ale także doprowadziło to ją do stanu, kiedy potrzebna była pomoc psychologa i psychiatry. Jest to niezbity dowód emocji i stopnia przeżywania zaistniałej sytuacji przed powódkę.”, (dowód: uzasadnienie pozwu w sprawie I C 639/16, k. 12 załączonych akt).

W toku postępowania I C 639/16, na wniosek powódki A. C., Sąd przeprowadził dowód z opinii biegłego z zakresu psychologii (k. 114 – 119 załączonych akt I C 639/16) oraz dowód z opinii biegłego z zakresu psychiatrii (k. 155 – 161 załączonych akt I C 639/16).

W sprawie I C 639/16 Sąd Rejonowy dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi zasądził solidarnie od A. P. i P. K. na rzecz A. C. kwotę 3.186,07 zł wraz ustawowymi odsetkami za opóźnienie (punkt 1.); oddalił powództwo w pozostałej części (punkt 2.), (dowód: wyrok z dnia 24 października 2017 r., k. 175 załączonych akt I C 639/16). Wyrok jest prawomocny.

W uzasadnieniu pisemnym tego wyroku Sąd poczynił szerokie ustalenia stanu faktycznego na podstawie dowodów z opinii biegłych z zakresu psychologii i psychiatrii, (k. 184odw. – 185 załączonych akt I C 639/16). Sąd poczynił rozważania prawne na temat zadośćuczynienia oraz katalogu dóbr osobistych, w tym zdrowia. Sąd orzekając w sprawie I C 639/16 miał na uwadze m.in. „wywołanie długotrwałego uszczerbku na zdrowiu z psychiatrycznego punktu widzenia...” (k. 188odw. załączonych akt I C 639/16). Ponadto Sąd przeprowadził szerokie rozważania dotyczące wysokości zasądzzonego zadośćuczynienia. Sąd ten miał m.in. na uwadze, że „A. C. nie kontynuuje obecnie leczenia psychiatrycznego, nie występuje taka konieczność, a rokowania co do stanu jej zdrowia są pomyślne (...) W świetle powyższych argumentów Sąd przyznał na rzecz powódki kwotę 3.000 złotych tytułem zadośćuczynienia. W pozostałym zakresie żądanie jako nadmiernie wygórowane podlegało oddaleniu.”, (k. 188odw. – 189 załączonych akt I C 639/16).

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Pozew podlega odrzuceniu na podstawie art. 199 § 1 pkt 2 k.p.c.

Zgodnie ze wskazanym przepisem, sąd odrzuci pozew, jeżeli o to samo roszczenie pomiędzy tymi samymi stronami sprawa została już prawomocnie osądzona. Należy już na wstępie podkreślić, że przepis ten stosowany jest z urzędu przez sąd orzekający, a zatem pozwani nie musieli zgłosić zarzutu powagi rzeczy osądzonej, aby Sąd w niniejszej sprawie doszedł do wniosku, że pozew podlega odrzuceniu. Trzeba także przypomnieć, że w przypadku, gdy o to samo roszczenie między tymi samymi stronami sprawa została już prawomocnie osądzona, zachodzi nieważność postępowania, stanowiąca podstawę do uchylecia wyroku wydanego w takiej sytuacji procesowej (art. 379 pkt 3 k.p.c.).

Powaga rzeczy osądzonej zachodzi w wypadku, gdy zapadło już prawomocne rozstrzygnięcie dotyczące tego samego przedmiotu postępowania, pomiędzy tymi samymi stronami. Wyrok sądu, który uzyskał prawomocność formalną, obok wynikającej z art. 365 k.p.c. mocy wiążącej, uzyskuje także cechę powagi rzeczy osądzonej. Jest ona negatywnym aspektem prawomocności wyroku i polega na niedopuszczalności ponownego rozpoznania i rozstrzygnięcia sprawy, która została już prawomocnie osądzona. Ponowny pozew w sprawie objętej powagą rzeczy osądzonej podlega odrzuceniu. W nauce i orzecznictwie nie budzi wątpliwości, że tożsamość przedmiotu uprzedniego orzeczenia oraz kolejnego powództwa, wykluczająca możliwość jego merytorycznej oceny i uzasadniająca odrzucenie pozwu, zachodzą w przypadku jednakowej podstawy faktycznej i prawnej rozstrzygnięcia oraz ponownego żądania powoda, przy czym przesłanki te muszą wystąpić kumulatywnie. Podkreśla się, że o tym, czy w nowym procesie chodzi o tę samą, czy też o inną podstawę faktyczną sporu, decyduje stan faktyczny, jaki istniał w chwili zamknięcia rozprawy w poprzednim procesie, a nie to, czy powód zgłosił istniejące i istotne dla rozstrzygnięcia sprawy fakty.

W niniejszej sprawie strony sporu są tożsame ze stronami procesu w sprawie o sygn. akt I C 639/16. Następnie, w niniejszej sprawie powódka powołała jako podstawę faktyczną, całkowicie jednakowe zdarzenia, jak w sprawie

I C 639/16. W sprawie I C 639/16 – wbrew twierdzeniom pełnomocnika powódki – Sąd rozstrzygnął o żądaniu zadośćuczynienia mając na uwadze naruszenie przez pozwanych dobra osobistego powódki w postaci zdrowia psychicznego. Jednoznacznie wynika to z treści pozwu w sprawie I C 639/16, dowodów przeprowadzonych na wniosek powódki w toku postępowania (tj. dowód z opinii biegłych z zakresu psychologii i psychiatrii), treści pisemnego uzasadnienia do wyroku z dnia 24 października 2017 r.

W niniejszej sprawie, powódka dochodzi kwoty 1.000 złotych **tytułem zadośćuczynienia za rozstrój zdrowia w wyniku zdarzenia z dnia 4 sierpnia 2015 r.**, przy czym – jak sprecyzowano w uzasadnieniu pozwu – **chodzi o rozstrój zdrowia psychicznego powódki**, naruszenie jej dobra osobistego w postaci zdrowia psychicznego (zob. k. 9 akt niniejszej sprawy). W prawomocnie rozstrzygniętej sprawie I C 639/16 powódka dochodziła **zadośćuczynienia za naruszenie dóbr osobistych, w tym zdrowia psychicznego** (zob. m.in. k. 10 załączonych akt I C 639/16). Sąd Rejonowy rozstrzygając sprawę I C 639/16 i zasądzając w części żadaną kwotę tytułem zadośćuczynienia wprost wskazał, że wziął pod uwagę stan zdrowia psychicznego powódki, w szczególności, że na tę okoliczność przeprowadzono – na wniosek powódki – rozległe postępowanie dowodowe.

Należy podkreślić, że zdrowie, w tym zdrowie psychiczne stanowi dobro osobiste człowieka (art. 23 k.c.). Zarówno w prawomocnie rozstrzygniętej sprawie I C 639/16, jak i w niniejszej sprawie, powódka dochodzi zadośćuczynienia za naruszenie jej dobra osobistego w postaci zdrowia psychicznego, zresztą sama odwołuje się w pozwie złożonym w niniejszej sprawie – do opinii biegłych z zakresu psychologii i psychiatrii wydanych w sprawie I C 639/16, załączając je do pozwu (k. 29 – 41).

W ocenie Sądu, w sprawie występuje oczywista tożsamość roszczenia do roszczenia zgłoszonego w prawomocnie rozstrzygniętej sprawie I C 639/16 i nie ma znaczenia w tym zakresie sposób sformułowania żądań, tj. zadośćuczynienie za rozstrój zdrowia (zdrowia psychicznego) w wyniku zdarzenia z dnia 4 sierpnia 2015 r. (**tak w niniejszej sprawie**) oraz zadośćuczynienie za naruszenie dóbr osobistych, w tym zdrowia psychicznego w wyniku zdarzenia z dnia 4 sierpnia 2015 r. (**tak w prawomocnie rozstrzygniętej sprawie I C 639/16**). W obu przypadkach podstawę materialnoprawną roszczeń stanowi zadośćuczynienie za naruszenie dobra osobistego w postaci zdrowia psychicznego.

W związku z tym w ocenie Sądu, przyjęcie interpretacji treści roszczeń, jakoby świadczącej o występowaniu różnych podstaw prawnych żądań w sprawie niniejszej i sprawie I C 639/16 – prowadziłaby do nieuprawnionego obejścia przepisów o powadze rzeczy osądzonej, tj. art. 199 § 1 pkt 2, art. 366, art. 379 pkt 3 k.p.c. oraz związania sądów prawomocnym orzeczeniem (art. 365 k.p.c.).

Na marginesie rozważań można dodać, iż Sąd w niniejszej sprawie, opierając się wyłącznie na informacjach podanych w pozwie przez samego pełnomocnika powódki (zob. załącznik do pozwu na k. 45 – 48, 51 – 52), zwrócił się do wskazanego w pismach pełnomocnika pozwanych, celem ustalenia, czy pozostaje ich pełnomocnikiem, w szczególności, że przesyłki sądowe dla pozwanych zawierające odpis pozwu, wróciły do Sądu nie doręczone. Następnie, jak ustalono w Systemie Pesel-SAD, adresy pozwanych podane przez pełnomocnika powódki są nieaktualne (k. 72) i zarządzono ponowne doręczenie odpisu pozwu – pozwany na aktualne adresy. Sąd orzekający zawsze musi mieć na uwadze prawa procesowe obu stron postępowania. Warto przypomnieć, że pozbawienie strony możliwości obrony swych praw stanowi o nieważności postępowania (art. 379 pkt 5 k.p.c.) i zawsze prowadzi do uchylenia orzeczenia (art. 386 § 2 k.p.c.).

O kosztach procesu Sąd orzekł zgodnie z wyrażoną w art. 98 § 1 i 3 k.p.c. zasadą odpowiedzialności za wynik procesu. Stroną przegrywającą postępowanie jest powódka.

Sąd Rejonowy zasądził od powódki solidarnie na rzecz pozwanych kwotę 270 złotych tytułem zwrotu wynagrodzenia pełnomocnika procesowego w osobie adwokata (§ 2 pkt 2 rozporządzenia MS z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie, Dz. U. 2015 r., poz. 1800).

Mając na uwadze powołane argumenty prawne, Sąd Rejonowy orzekł jak w sentencji postanowienia.

Sygn. akt III Cz 1527/19

POSTANOWIENIE

Dnia 13 października 2020 r.

Sąd Okręgowy w Łodzi Wydział III Cywilny Odwoławczy

w składzie następującym :

Przewodniczący – Sędzia Jacek Kępa

Sędziowie : Renata Jagura, Radosław Olewczyński

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym

w dniu 13 października 2020 r.

w Ł.

sprawy z powództwa A. C.

przeciwko A. P. i P. K.

o zapłatę

na skutek zażalenia powódki

od postanowienia Sądu Rejonowego dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi

z dnia 10 czerwca 2019 r.

sygn. akt III C 693/18

p o s t a n a w i a :

1. oddalić zażalenie;

2. zasądzić od A. C. na rzecz A. P. i P. K. kwotę 120 (sto dwadzieścia) zł tytułem zwrotu kosztów postępowania zażaleniowego.

Sygn. akt III Cz 1527/19

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 10 czerwca 2019 r., w sprawie III C 693/18 Sąd Rejonowy dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi odrzucił pozew skierowany przez A. C. przeciwko A. P. i P. K. o zapłatę oraz zasądził od powódki na rzecz pozwanych kwotę 270 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sąd Rejonowy ustalił i zważył, że w pozwie z dnia 9 lipca 2018 r. A. C. wniosła o zasądzenie od A. P. i P. K. solidarnie kwoty 1.000 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 1 marca 2018 r. do dnia zapłaty tytułem

zadośćuczynienia „z uwagi na rozstrój zdrowia jakiego doznała powódka w wyniku zdarzenia z dnia 4 sierpnia 2015 r.” oraz zasądzenie kosztów procesu według norm przepisanych. W uzasadnieniu pozwu wskazano, że wyrokiem z dnia 24 października 2017 r. Sąd Rejonowy dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi (sygn. akt I C 639/16) zasądził od pozwanych solidarnie na rzecz powódki kwotę 3.186,07 zł wraz odsetkami ustawowymi za opóźnienie. Zasądził również koszty procesu. Pozwani odpowiedzialni są za wywołanie u powódki rozstroju zdrowia psychicznego, a ich odpowiedzialność za skutki zdarzenia z dnia 4 sierpnia 2015 r. jest bezsporna, ponoszą oni winę za skutki tej sytuacji. Zgodnie z opinią biegłego sądowego psychiatry ze sprawy I C 639/16, uszczerbek na zdrowiu psychicznym ocenić można na 2-3 % długotrwałego uszczerbku. Konsekwencje psychiczne zdarzenia z dnia 4 sierpnia 2015 r. zostały wyczerpująco opisane w uzasadnieniu wyroku i opiniach psychologicznej i psychiatrycznej. W związku z powyższym, z uwagi, że zachowanie pozwanych wywołało u powódki rozstrój zdrowia i co stanowiło naruszenie jej dobra osobistego w postaci zdrowia psychicznego, powódce przysługuje roszczenie o zadośćuczynienie pieniężne z tytułu rozstroju zdrowia. Profesjonalny pełnomocnik powódki wskazał, że uprzedni proces, tj. w sprawie I C 639/16 dotyczył wyłącznie dóbr osobistych w postaci czci, nietykalności fizycznej i poczucia bezpieczeństwa, przy czym roszczenia o zadośćuczynienie sformułowane zostały na podstawie art. 448 k.c. w zw. z art. 23 i 24 k.c. Sąd w tamtym postępowaniu związany był granicami pozwu i nie mógł orzekać w przedmiocie zadośćuczynienia za rozstrój zdrowia.

Sąd I instancji ustalił dalej, że w sprawie o sygnaturze akt I C 639/16 A. C. wniosła o zasądzenie od A. P. i P. K. solidarnie kwoty 5.000 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 20 listopada 2015 r. do dnia zapłaty tytułem zadośćuczynienia „za naruszenie dóbr osobistych A. C. w związku ze zdarzeniem z dnia 4 sierpnia 2015 roku.”. W uzasadnieniu pozwu wskazano wprost, że doszło do naruszenia następujących dóbr osobistych: prawo do poczucia bezpieczeństwa, nietykalność cielesna, zdrowie, cześć zewnętrzna, cześć wewnętrzna. W dalszej części uzasadnienia pozwu w sprawie I C 639/16, powódka wskazała, że „doszło również do naruszenia zdrowia psychicznego powódki. (...) Istnienie dobra osobistego w postaci nienaruszalności zdrowia jest tak oczywiste i powszechnie wiadome, że nie wymaga wskazania żadnego judykatu to potwierdzającego.”. Następnie w kolejnej części uzasadnienia pozwu w sprawie I C 639/16 podano, że „powódka w czasie zdarzenia przeżyła szok i doznała traumy. W istotny sposób zdarzenie wywołało u niej przeświadczenie o zagrożeniu, stan bojaźliwości i obawy przed własnym bezpieczeństwem. Nie tylko przeraziło ją samo zdarzenie, ale w konsekwencji bała się później ponownego takiego zdarzenia, ponownej napaści. Rozmiar stresu i krzywdy jakiej doznała powódka dodatkowo obrazowane jest tym, że musiała ona w wyniku tego zdarzenia nie tylko odreagować całą sytuację z bliskimi, bardzo dużo płakała, ale także doprowadziło to ją do stanu, kiedy potrzebna była pomoc psychologa i psychiatry. Jest to niezbity dowód emocji i stopnia przeżywania zaistniałej sytuacji przed powódkę.”. W toku postępowania I C 639/16, na wniosek powódki A. C., Sąd przeprowadził dowód z opinii biegłego z zakresu psychologii oraz dowód z opinii biegłego z zakresu psychiatrii. W sprawie I C 639/16 Sąd Rejonowy dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi zasądził solidarnie od A. P. i P. K. na rzecz A. C. kwotę 3.186,07 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie; oddalił powództwo w pozostałej części. Wyrok jest prawomocny. W uzasadnieniu pisemnym tego wyroku Sąd poczynił szerokie ustalenia stanu faktycznego na podstawie dowodów z opinii biegłych z zakresu psychologii i psychiatrii. Sąd poczynił rozważania prawne na temat zadośćuczynienia oraz katalogu dóbr osobistych, w tym zdrowia. Sąd orzekając w sprawie I C 639/16 miał na uwadze m.in. „wywołanie długotrwałego uszczerbku na zdrowiu z psychiatrycznego punktu widzenia...”. Ponadto Sąd przeprowadził szerokie rozważania dotyczące wysokości zasądzonych zadośćuczynienia. Sąd ten miał m.in. na uwadze, że „A. C. nie kontynuuje obecnie leczenia psychiatrycznego, nie występuje taka konieczność, a rokowania co do stanu jej zdrowia są pomyślne (...) W świetle powyższych argumentów Sąd przyznał na rzecz powódki kwotę 3.000 złotych tytułem zadośćuczynienia. W pozostałym zakresie żądanie jako nadmiernie wygórowane podlegało oddaleniu”.

Zdaniem Sądu Rejonowego pozew podlega odrzuceniu na podstawie art. 199 § 1 pkt 2 k.p.c. Zgodnie ze wskazanym przepisem, sąd odrzuci pozew, jeżeli o to samo roszczenie pomiędzy tymi samymi stronami sprawa została już prawomocnie osądzona. Powaga rzeczy osądzonej zachodzi w wypadku, gdy zapadło już prawomocne rozstrzygnięcie dotyczące tego samego przedmiotu postępowania, pomiędzy tymi samymi stronami. Wyrok sądu, który uzyskał prawomocność formalną, obok wynikającej z art. 365 k.p.c. mocy wiążącej, uzyskuje także cechę powagi rzeczy osądzonej. Jest ona negatywnym aspektem prawomocności wyroku i polega na niedopuszczalności ponownego rozpoznania i rozstrzygnięcia sprawy, która została już prawomocnie osądzona. Ponowny pozew w sprawie objętej

powagą rzeczy osądzonej podlega odrzuceniu. W nauce i orzecznictwie nie budzi wątpliwości, że tożsamość przedmiotu uprzedniego orzeczenia oraz kolejnego powództwa, wykluczająca możliwość jego merytorycznej oceny i uzasadniająca odrzucenie pozwu, zachodzą w przypadku jednakowej podstawy faktycznej i prawnej rozstrzygnięcia oraz ponownego żądania powoda, przy czym przesłanki te muszą wystąpić kumulatywnie. Podkreśla się, że o tym, czy w nowym procesie chodzi o tę samą, czy też o inną podstawę faktyczną sporu, decyduje stan faktyczny, jaki istniał w chwili zamknięcia rozprawy w poprzednim procesie, a nie to, czy powód zgłosił istniejące i istotne dla rozstrzygnięcia sprawy fakty.

Wskazał Sąd I instancji, że w przedmiotowej sprawie strony sporu są tożsame ze stronami procesu w sprawie o sygn. akt I C 639/16. Następnie, w niniejszej sprawie powódka powołała jako podstawę faktyczną, całkowicie jednakowe zdarzenia, jak w sprawie I C 639/16. W sprawie I C 639/16 – wbrew twierdzeniom pełnomocnika powódki – Sąd rozstrzygnął o żądaniu zadośćuczynienia mając na uwadze naruszenie przez pozwanych dobra osobistego powódki w postaci zdrowia psychicznego. Jednoznacznie wynika to z treści pozwu w sprawie I C 639/16, dowodów przeprowadzonych na wniosek powódki w toku postępowania (tj. dowód z opinii biegłych z zakresu psychologii i psychiatrii), treści pisemnego uzasadnienia do wyroku z dnia 24 października 2017 r. W niniejszej sprawie, powódka dochodzi kwoty 1.000 złotych tytułem zadośćuczynienia za rozstrój zdrowia w wyniku zdarzenia z dnia 4 sierpnia 2015 r., przy czym – jak sprecyzowano w uzasadnieniu pozwu – chodzi o rozstrój zdrowia psychicznego powódki, naruszenie jej dobra osobistego w postaci zdrowia psychicznego (zob. k. 9 akt niniejszej sprawy). W prawomocnie rozstrzygniętej sprawie I C 639/16 powódka dochodziła zadośćuczynienia za naruszenie dóbr osobistych, w tym zdrowia psychicznego. Sąd Rejonowy rozstrzygając sprawę I C 639/16 i zasądzając w części żadaną kwotę tytułem zadośćuczynienia wprost wskazał, że wziął pod uwagę stan zdrowia psychicznego powódki, w szczególności, że na tę okoliczność przeprowadzono – na wniosek powódki – rozległe postępowanie dowodowe. Zdrowie, w tym zdrowie psychiczne stanowi dobro osobiste człowieka (art. 23 k.c.). Zarówno w prawomocnie rozstrzygniętej sprawie I C 639/16, jak i w niniejszej sprawie, powódka dochodzi zadośćuczynienia za naruszenie jej dobra osobistego w postaci zdrowia psychicznego, zresztą sama odwołuje się w pozwie złożonym w niniejszej sprawie – do opinii biegłych z zakresu psychologii i psychiatrii wydanych

w sprawie I C 639/16, załączając je do pozwu. W ocenie Sądu Rejonowego, w sprawie występuje oczywista tożsamość roszczenia do roszczenia zgłoszonego w prawomocnie rozstrzygniętej sprawie I C 639/16 i nie ma znaczenia w tym zakresie sposób sformułowania żądań, tj. zadośćuczynienie za rozstrój zdrowia (zdrowia psychicznego) w wyniku zdarzenia z dnia 4 sierpnia 2015 r. (tak w niniejszej sprawie) oraz zadośćuczynienie za naruszenie dóbr osobistych, w tym zdrowia psychicznego w wyniku zdarzenia z dnia 4 sierpnia 2015 r. (tak w prawomocnie rozstrzygniętej sprawie I C 639/16). W obu przypadkach podstawę materialnoprawną roszczeń stanowi zadośćuczynienie za naruszenie dobra osobistego w postaci zdrowia psychicznego. W związku z tym w ocenie Sądu, przyjęcie interpretacji treści roszczeń, jakoby świadczącej o występowaniu różnych podstaw prawnych żądań w sprawie niniejszej i sprawie I C 639/16 – prowadziłaby do nieuprawnionego obejścia przepisów o powadze rzeczy osądzonej, tj. art. 199 § 1 pkt 2, art. 366, art. 379 pkt 3 k.p.c. oraz związania sądów prawomocnym orzeczeniem (art. 365 k.p.c.).

Zażalenie na to postanowienie złożyła powódka. Zarzuciła Sądowi Rejonowemu naruszenie art. 199 § 1 pkt 2 k.p.c. w zw. z art. 366 k.p.c. poprzez nieprawidłowe odrzucenie pozwu w niniejszej sprawie na skutek nieprawidłowego przyjęcia, że sprawa o to samo roszczenie została już pomiędzy stronami prawomocnie osądzona, podczas gdy: powódka w poprzednim procesie i w obecnym dochodzi ochrony zupełnie odmiennych dóbr osobistych, na kompletnie różnej podstawie prawnej, co zostało uwidocznione w zakreslających ramy sporu pozwach, podstawą roszczeń powódki zakresloną w pozwie w poprzednim postępowaniu nie był doznany przez nią uszczerbek psychiczny, ujawniony jednak w tym procesie w toku gromadzenia materiału dowodowego, lecz naruszenie jej nietykalności cielesnej - zdrowie fizyczne - powódka wskazywała na doznane otarcia i siniaki, Sąd, co umknęło Sądowi I instancji, rozstrzygając uprzedni spór pomiędzy stronami, wyraźnie wymienił dobra osobiste, którym udzielił ochrony - to jest prawo do poczucia bezpieczeństwa, cześć i nietykalność cielesna - wyłącznie tym dobrom osobistym udzielił ochrony - co odpowiadało ramom procesu zakreslonym przez Powódkę i ocenił krzywdę powstałą na skutek naruszenia tych dóbr osobistych - pozostawiając poza okolicznościami warunkującymi rozstrzygnięcie w sprawie kwestie naruszenia

zdrowia Powódki, co stanowi przedmiot sporu w niniejszym postępowaniu; wbrew pewnej niekonsekwencji i chaotyczności uzasadnienia wyroku Sądu w poprzednim postępowaniu, nie brał on pod uwagę oceniając rozmiar krzywdy uszczerbku na zdrowiu psychicznym - w taki wypadku przyznane świadczenie na poziomie około 3 000 zł za naruszenie 4 różnych dóbr osobistych, przy samym uszczerbku psychicznym na poziomie 2-3% w bezpośrednim związku ze zdarzeniem szkodzącym, jawiłoby się jako rażąco zaniżone, wbrew zapatrywaniu Sądu I instancji, nie ma przeszkód aby jedno zdarzenie prowadziło do powstania szeregu odrębnych roszczeń - w orzecznictwie potwierdzone zostało i uznane, przykładowo na gruncie art. 446 KC - że jedno zdarzenie może prowadzić do kumulacji nawet zbliżonych rodzajowo do siebie roszczeń - przykładowo roszczenia o zadośćuczynienie i odszkodowania za znaczne pogorszenie sytuacji życiowej, wbrew zapatrywaniu Sądu I instancji, to nie zakres postępowania dowodowego - w szczególności dopuszczenie dowodu z opinii biegłego psychiatry - determinuje przedmiot rozstrzygnięcia, lecz konkretne żądania pozwu określone przez powódkę w oparciu o twierdzenia i oświadczenia powódki wskazujące na okoliczności faktyczne mające być podstawą rozstrzygnięcia, kwalifikacja prawna dochodzonego roszczenia należy do Sądu, ale nie można wykluczyć, że powołanie przez stronę określonej normy prawa materialnego jako mającej stanowić podstawę rozstrzygnięcia o tym roszczeniu wiąże Sąd w tym sensie, że stanowi uzupełnienie okoliczności faktycznych określających żądanie pozwu - co tym samym skutkowało nie wydaniem postanowienia o odmowie odrzucenia pozwu i zamknięto niesłusznie powódce drogę do dochodzenia jej usprawiedliwionych roszczeń. Zarzuciła nadto naruszenie art. 328 § 2 k.p.c. w zw. z art. 361 k.p.c. poprzez omyłkowe wskazanie na stronie 3 uzasadnienia zaskarżonego postanowienia, że w uzasadnieniu pozwu z uprzedniego, prawomocnie zakończonego postępowania, wskazano wprost, że doszło do naruszenia dobra osobistego w postaci zdrowia, podczas gdy z lektury pozwu wynika wprost, że Powódka wskazała jedynie na dobra osobiste w postaci nietykalności cielesnej, poczucia bezpieczeństwa, czci wewnętrznej i zewnętrznej - jeżeli w pozwie przewija się aspekt zdrowia to ma to związek z żądanymi kosztami leczenia lub z naruszeniem nietykalności cielesnej - powódka nie nawiązuje nigdzie do zdrowia psychicznego lecz jedynie do fizycznego - co skutkowało błędnym przyjęciem, że dobro osobiste, którego ochrony powódka dochodzi w niniejszym procesie, otrzymało już ochronę w poprzednim, prawomocnie zakończonym postępowaniu, co w konsekwencji doprowadziło do błędnego rozstrzygnięcia o odrzuceniu pozwu i zamknięcia powódce drogi do dochodzenia jej uzasadnionych roszczeń. W konkluzji wniosła o zmianę zaskarżonego postanowienia w punkcie 1 przez odmowę odrzucenia pozwu, uchylenie zaskarżonego postanowienia w punkcie 2 oraz o zasądzenie kosztów postępowania zażaleniowego.

Sąd Okręgowy zważył,

co następuje :

Zażalenie jest bezzasadne i oparte zostało wyłącznie na grze słów, a nie na rzetelnej analizie przedmiotu obu postępowań sądowych.

Żaden z postawionych skarżonemu postanowieniu zarzutów nie zasługuje na uwzględnienie. Całe zażalenie opiera się na tezie, że w sprawie I C 639/16 powódka nie dochodziła zadośćuczynienia z tytułu naruszenia dóbr osobistych w postaci zdrowia psychicznego. Wręcz twierdzi się, że dokonana przez Sąd I instancji analiza akt poprzedniego postępowania oparta jest na błędzie. Jest jednak inaczej. Już w pozwie, na stronie 8, powódka wskazała, że w wyniku przedmiotowego zdarzenia doszło do naruszenia jej dóbr osobistych w postaci zdrowia. Zdrowie psychiczne mieści się w kategorii „zdrowie”. Potwierdza to sama powódka pisząc na stronie 9 pozwu w sprawie poprzedniej, że doszło u niej do naruszenia zdrowia psychicznego. Opisała na stronie 11 szok i traumę jakich doznała na skutek zdarzenia, opisała jak zdarzenie wpłynęło na stan jej zdrowia psychicznego – i z tego między innymi tytułu wniosła o zapłatę zadośćuczynienia. Słusznie uznaje więc Sąd I instancji, że próba odmiennej interpretacji poprzedniego pozwu stanowi obejście prawa. Rację ma skarżąca, że jedno zdarzenie może zrodzić wiele roszczeń. Ale roszczenie będące przedmiotem sprawy niniejszej zostało już rozstrzygnięte w poprzednim procesie. Nie ma racji powódka, że Sąd zamknął jej drogę do dochodzenia dalszych roszczeń – bowiem drogę tę powódka sama sobie zamknęła precyzując we wskazanym wyżej sposobie pozew w sprawie I C 639/16. Sąd I instancji w bardzo wnikliwy sposób dokonał wykładni roszczeń powódki, a jego rozumowanie nie jest dotknięte żadnym błędem.

W tym stanie rzeczy Sąd Okręgowy na podstawie art. 385 w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. oddalił zażalenie, a o kosztach postępowania zażaleniowego orzekł na zasadzie art. 98 § 1 k.p.c.

Wszystkie przepisy Kodeksu postępowania cywilnego przywołane zostały w brzmieniu obowiązującym przed wejściem w życie ustawy z dnia 4 lipca 2019 r. o zmianie ustawy - Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2019 r. poz. 1469).